A 6. 19

Ambulans Ihesus iuxta mare Galilee etc. descendit Petrus de navicula et ambulabat super aquas ut veniret ad Ihesum, Mt. 14o. Cum omnis scientia habitus et scientia exigentis principiis causis et eius entitate noticiam et nobilitate sortiatur, sicut testatur doctrina peripatetica, que aliis hodie prefertur philosophis auctoritate principii testatur metaphysica que aliis philosophis prefertur dignitate subiecti, testatur mathematica que alias excedit firmitate scrutinii, testatur vero omnes scientias speculativas que practicas precedunt honestate finis ultimi. Sacra autem scriptura ab eterna dei sapientia derivata originaliter secundum illam exemplariter ydealiter, secundum illam radicalem et fundatam materialiter et ad illam ordinatam finaliter, omnes mundanas scientias una et suprema existens excedit incomparabiliter in celsitudine opificis, in certitudine operis, in altitudine subiecti, et in beatitudine finis ultimi. Incapacitate huius libri quatuor [illegible] in quo totius legis nove pro ac veteris continencia summatim colligitur, cupiens eius explicandam entitatem prodere, occurrit [illegible] assumpta eius entitate veritatem pandere per principium motivum, eius firmitatem per motivum processivum, nobilitatem describere eius dignitate per subiectum susceptum, ut accipias motum principium imperii descendente, subiectum susceptum magis supportante, complementum terminum in Ihesu quietante. Sinper secundo descendente principium motivum, non ipsum motorem primum, sed motorem motum quo ostenditur liquide ipsius Petri vocabulum competenter, unde Petrus originaliter accipiendus principium primitivum, sinper ordinante principium preceptum sive impetum, sinper copulante principium executivum, sinper irritante principium [illegible].

veritate quo
utilitate declarare

compilante quo

Primus descendit de navicula patris in utero eternalibus, hec secundus de navicula eterni in radiis, in fundo rationes perfectiales, tertius de navicula internum sectium, in medio persone attributa, quartus de navicula modum studii, in extremo formas ydeales. Prima navicula est [illegible] hec est [illegible] a qua descendit ipse Petrus, scilicet primus motor, scilicet verbum et ars patris plena omnium rationum viventium per eternam generationem et per temporalem incarnationem. In fundo secunda navicula onusta est mentalibus illuminationibus, huius illuminationes angelicas, in medio inspirationes propheticas, in extremo scientificas, a qua descendit Petrus preceptor per mentalem illuminationem. Tertia navicula onusta est preceptoribus secularibus, huius in fundo scientias sermocinales grammaticam logicam et rethoricam, in medio disciplinales arismeticam geometriam musicam astronomiam, in supremo ut extremo doctrinales ethicam phisicam et divinam, a qua descendit magister Petrus compilator huius operis per doctrinale informationem. Descendit per notam denominationem. Quarta est onusta magistralibus operibus, a qua [illegible] pertingendo, quia omnis motus ad motorem in mobilibus reducitur. Hinc est quod Mt. 16o dicitur Tu es Petrus et super hanc petram edificabo etc. et porte inferi non prevalebunt etc., in quo commendat auctoritatem huius operis patris et opificis ut singulariter [illegible], 2o ut immobiliter radicatam, 3o ut potenter regulatam, 4o ut patenter revelatam, cum dicitur Tu es Petrus. Licet omnis veritas scientie et doctrina suprema veritate descendat, non tamen ita immediate sicut ista, ideo non dicitur tu es peripateticus, nec tu es platonicus, sed singulariter tu es Petrus ab ipsa petra immediate derivatus, ideo movens motum, motus enim est [illegible] divina, zelo fidei, intuitu premii, spe premii, ut patet in prologo sententiarum. Sic autem motus movet [illegible] legendo, excitando pigros, consolando devotos, affirmando dubios, confirmando incredulos.

in dei i. [illegible]
est x

denominatam

primo commendat auctoritatem huius operis ii singularitatem denominatam cum dicit

Secundo quod commendat eam ut immobiliter radicatam cum dicitur super hanc petram edificabo etc., non me super te sed te super me, secundum Augustinum, ecclesie mediam, i. doctrinam ecclesiasticam, super hanc petram quam [illegible] fides quod fundatus es, quod et confessus es, porte inferi non prevalebunt etc. Tertio commendat ut potenter regulatam ibi et cum addit et tibi dabo claves. Quarto commendat eam ut patenter revelatam, claves ad aperiendum et ad introeundum et ad introducendum, ad [illegible] phariseorum et scribarum qui tulerunt clavem, ipsi non introierunt et alios qui introierunt prohibuerunt. De hac auctoritate dicit Augustinus [illegible] maior est huius scientie [illegible] exceptione, ducitur [illegible] ingenii capacitas. Sinper descendente accipimus ~~[illegible]~~ [illegible] ambulavit [illegible] possibilia [illegible] procedendi modum non recto [illegible] hinc est quod processivum motum [illegible] procedendi modum [illegible] motu et [illegible] non est [illegible] abbreviato dicitur motu et [illegible] per motum corporum [illegible] motu [illegible] per motum corporum [illegible] mouetur eisdem motibus quibus mouetur [illegible] magis [illegible] quod moveatur per [illegible] mobili quod motum [illegible] unde philosophus in primo [illegible] intelligebat [illegible] de rebus [illegible] ad intellectus, unde [illegible] nomine [illegible]

confessus

sic igitur
principium motivum
dominum subiungit
modum processivi
in Petro ambulante
P1

et quadruuium designantes, unde etiam in Thymeo dicit Plato deum reflexit intellectum et fecit duos circulos [illegible] istorum in alterum obduxit. Unde motus sicut mobilibus mundi rationibus, sic in mundo minori per motum corporis exterius motum cordis interius. Sic per ambulationem communiter discernitur, scilicet a sensibus ad sensum in compositione, a principiis ad principiata in inductione, a probabilibus ad appropriatam in compositione, a sensibilibus ad intelligibilia in manuductione. Isti enim sunt discursus intellectus in quibus cum mobiliter movetur. Unde platonici comparant intellectum principiorum puncto sive unitati, scientiam conclusionum linee sive dualitati, opinionem dubiorum superficiei sive ternario, sensum vero exemplorum corpori sive quaternario, ut patet ex primo De anima. Sic magister sententiarum artificialiter procedens ambulavit intellectualiter in principiis in compositione primo, secundo in deductione [illegible] sensibile in manuductione [illegible] in dubiis [illegible] doctore plenarie delectum meum [illegible] per viam Baruch 3o [illegible] asperitates et difficultates explicat capitulo Proverbiorum xxx: Tria sunt michi difficilia et quartum penitus ignoro: viam aquile volantis in celo, viam colubri super petram, viam navis in medio maris et viam viri in adolescentia sua, ut sic quadruplicem modum procedendi per quadruplicem motum processivum insinuat. Volante quod comparatur primus est volatilium in aere in aquila, ubi comparatur principiorum motus velocitate quia ipsa principia [illegible] statim [illegible] probationes. Secundus est motus reptilium in colubro reptante, quod comparatur deductionem sillogisticam propter eius tortuositatem. Tertius quod comparatur opinionum est natatilium in navi fluctuante super dubiorum titubatione. Quartus est motus gressibilium in viro in adolescentia ambulante et comparatur manuductioni propter manifestationem exemplorum. In aqua super ingrediente subiectum susceptum accipimus cum dicit super aquas, hec est aqua primordialis materie et chaos in principio creatum, in quo omnes species forme, virtutes et efficacie [illegible] continentur in sua materia, proprietates et passiones et fines, de quibus dicitur Gen. primo spiritus domini ferebatur super aquas, sicut voluntas artificis fertur super materiam ut ad quamque voluit ducat id quod in manibus habet. Unde sicut deus verbo sibi coeterno illam confusam materiam distinxit in quatuor species elementorum, sic magister Petrus Longobardus suo labore et studio totum chaos et pelagus scripture distincte secundum materias suas in quatuor libros reduxit sententiarum. Hic est intellectus anagogice quod confusum chaos in species quatuor redegit, ut patet sic considerantibus in aqua subiectum naturale. Sic considerantibus subiectum naturale invenimus mobilitatem principium causale, eius simplicitatem, in qualitate varietatem, tamen localitatem, originalem emanationem, specialem representationem, originis et representationem ymaginis. Est enim aqua elementum simplex et frigidum et humidum mobile et perspicuum. Sic in materia primi libri que est de deo in se ipso considerare possumus ut unitas essentie includat essentie unitatem et simplicitatem et complicationem, complicationem [illegible] emanationem personalem, [illegible] quia per primum et spiritum representationem ydealem, multitudo attributalis varietatem attendit quia frigidum et humidum mobile et perspicuum. Emanatio personalis fontalis originem sicut patet per exempla beati Augustini de incarnatione verbi c. 12o de fonte rivo et lacu, quod rivus manat de fonte, et lacus ab utroque, quorum nullum est aliud in essentia, sunt unus [illegible]. Ydealis expressio speculum representationis, unde sicut in magis resplendens facies respicientium, sic corda hominum manifesta sunt perspicientibus ipsum deum, scilicet ipso deo [illegible] et angelis et sanctis beatis contemplantibus. Et sic sunt vespere et mane liber primus. Causale [illegible] in aqua, i. aquam esse considerantibus in aqua primum primordiale principium omnium viventium et habitum in aqua quod inferiore mixtione dicitur Gen. primo producat aqua reptile viventis et volatile celi super terram. Sic est natura capitulo in aqua quod [illegible] de quo [illegible] de operibus creationis in angelis et angelicis [illegible] de quorum tractatione vite rationalis et humane, vite sensibilis in animalibus, vite vegetabilis [illegible] planetas [illegible] agitur in secundo libro et sic [illegible] dies secundus. Sic considerantibus in aqua localem tamen inventionem in aqua quod ipsa non est angelicus propriis terminis et humano alieno quia humidum terminatur [illegible] humidum non [illegible] terminari secundum philosophum et sic [illegible] quodammodo [illegible] due nature in una persona Christi una [illegible] et [illegible] ad motum et locum per assumptam naturam [illegible] ab assumente ut per assumente [illegible] et hoc est ibi [illegible] incarnatione, de qua unione [illegible] in 3o libro.

communiter

nominat discipline scientifice alia

exemplorum

sicut exivit

propter hesitationem seu [illegible]

Deinde

supportante

Speculare

multiplicationem attributalem

natura

Ubi dicit magister de incarnacionis misterio / de incarnati verbi imposito.
de redempcionis officio / de redemptoris beneficio et secundo sero et vespere
et mane dies ut liber tercius — Et essem in vemementi mea opus
Ut presidemus quarto aque fluentum ubi — in ea pia emendata / mundat
conditor sordium — Sic enim vere aqua peccatis / fecundat mitis vivi-
fecundator sterilium — ficat mortuos / satiat famelicos / Insuper unum
vivificator piscium — dat legalium / fecundat sterilium / vivificat per rore
refector siccatorum — satiat per reminiscentiam / et hic sero et vespere et
mane liber et dies quartus / et secundo requiescit hic magister ab hoc opere
quod patrarat / hic est aqua de qua qui biberit non sitiet in eternum sed fiet
in eo fons aque salientis in vitam eternam Johannis quarto / Domine da mihi
hanc ut non sitiam ultra neque veniam huc haurire Johannis
Quarto et ultimo in illud gaudium acceperit tunc complebitur cum dicetur ut
veniat ad ihesum / ihesus qui salus et salvator interpretatur finis in-
est et / Et ad ipsum venire / ipsum attingere est veri agnitionis unionis
et fruicionis attencionis est finis inter omnium scibilium omnium agibilium
omnium spectabilium et omnium desiderabilium / quoniam in ipso ihesu omnium
6 federantur archana / quia in ipso teneantur misteria ideo est finis scibilium
revelantur misteria / quia in ipso federantur archana ideo est finis omnium
quietantur desideria / agibilium / in ipso non federantur archana cum omnis et oper-
8 tinentur misteria / quia in ipso revelantur misteria ideo est finis omnium
spectabilium / quia vero in ipso quietantur omnia desideria ideo merito
est finis omnium desiderabilium // Non enim est aliud nomen sub celo datum
hominibus in quo oporteat nos salvos fieri actuum quarto. Domine ergo
si tu es iube me venire ad te super aquas te scilicet attingere cre-
dendo in mathei xiiii / si tu es primo qui tu es terminans laborum sui mi-
steriorum federator archanorum revelator misteriorum et quietator
desideriorum Iube me venire ad te scilicet attingere credendo
in presenti in via / tenendo et fruendo in patria Amen // Ut tamen
vere verbo dicto ihesum invocantes patrem luminum qui illuminat
omnem hominem venientem in hunc mundum per quem ad principium huius ac-
cessum habemus ut et doctorem ad sanctissimorum doctorum qui
patribus fidei orthodoxe tenebras illuminare et ad posse est
respiciamus ipso ihesu auxiliante qui cum patre et spiritu sancto vi-
vit et regnat per infinita secula seculorum Amen